

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/207/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117211978
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2117211978.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO: 50 094 297, Dvořákovo nábřežie 8A, 811 02 Bratislava, zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., IČO: 47 232 471, Dvořákovo nábřežie 8A, 811 02 Bratislava, proti žalovanej: Y. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX/XX, G., o zaplatenie sumy 1.056,81 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava sp.zn. 11Csp/101/2017-64 zo dňa 15.05.2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaná má **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom uvedeným v záhlaví súd prvej inštancie prvým výrokom žalobu zamietol a druhým výrokom žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania. Rozsudok odôvodnil s použitím § 488, § 489 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka § 1 ods. 2, § 2 písm. d), §9 ods. 2 písm. j) a písm. k), §11 ods.1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), § 52 ods.1, § 53 ods.9, § 565, § 558 Občianskeho zákonníka. Vecne rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzavretá úverová zmluva, ktorou právny predchodca žalobcu ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi spotrebiteľský úver vo výške 1.500 eur. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 129/2010 Z.z.), keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože jej bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali* má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

Predmetná zmluva o úvere má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) ZoSÚ, keď na základe uzatvorenej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej spotrebiteľský úver a žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Nakoľko zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ, musí obsahovať náležitosti ustanovené

zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy). Prístupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška mesačnej splátky 83,62 eura bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku splátky istiny, výšku splátky úrokov a výšku splátky iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Dlžník musí mať od začiatku prehľad, z akých položiek pozostávajú jednotlivé splátky a ako dlho bude úver splácať, čo z jednotlivých splátok predstavuje istinu, koľko úrok a odmena veriteľa a kedy je v prípade riadneho splácania úveru splatná posledná splátka. Uvedené pritom nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keby z iných ustanovení zmluvy vyplývala výška úrokov a poplatkov. Účelom náležitostí ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) je teda informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, pretože potom je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a iné poplatky, teda odplatu veriteľa. Uvedené údaje zmluva neobsahuje, ide pritom o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy.

Rovnako v zmluve chýba náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), a síce údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, keď tento údaj nie je v zmluve vôbec uvedený. Nie je možné za uvedenie tohto údaju považovať malými písmenami v časti (2) zmluvy uvedené, že „Celkovú čiastku Úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom“. Jednak, zákonom požadovaná náležitosť zmluvy je uvedenie „celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť“, a nie uvedenie „celkovej čiastky úveru“, čo je úplne iný termín a tomuto zodpovedá suma 1.500 eur. Okrem toho, z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) je zrejme, že zákon vyžaduje tento údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, „vypočítaný“, t.j. vyžaduje uvedenie konkrétnej sumy, ktorá v zmluve uvedená nie je. V prípade celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je zároveň potrebné trvať na tom, aby išlo o údaj vypočítaný na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak ako to požaduje ustanovenie § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy). Je úlohou dodávateľa, aby uzavrel so spotrebiteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere v takom znení, ktoré je v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 ZoSÚ, inak sa v zákonom stanovených prípadoch vystavuje riziku bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru. Zároveň súd dodáva, že údaj o celkovej výške nákladov v sume 427,77 eura je zmačočný, nakoľko nezodpovedá rozdielu celkovej čiastky majúcej byť zaplatenej zo strany žalovanej vrátane poistného (83,62 eura x 24 splátok = 2.066,88 eura) a sumy úveru 1.500,- eur), ktorá suma predstavuje 506,88 eura, ani rozdielu celkovej čiastky majúcej byť zaplatenej zo strany žalovanej bez poistného (81,00 eura x 24 splátok = 1.944,- eur) a sumy úveru 1.500,- eur), ktorá suma predstavuje 444,00 eur. Z uvedeného je jednoznačný záver, že zmluva neobsahuje údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a žalovaná ako spotrebiteľ nemala ani možnosť sa k takémuto údaju dopracovať. Vo vyššie uvedenom prípade sa spotrebiteľský úver poskytnutý právny predchodcom žalobcu žalovanej považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) za bezúčinný a bez poplatkov. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, poplatkov za poistenie ani žiadnych iných poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovanej.

K poplatku za poistenie súd uviedol, že v zmluve o úvere v časti, ktorá bola jediná individuálne dojednaná, sa uvádza len, že žalovaná žiada o základný súbor a spĺňa podmienky, v zmluve sa neuvádza ani len výška mesačnej splátky poistného, ktorá sa uvádza len v Sadzobníku poplatkov, a v predpise splátok vo výške 2,62 eura mesačne. Zo zmluvy a jej spoločných ustanovení nie je možné vyvodiť záver, že bola uzatvorená konkrétna poistná zmluva so základnými obsahovými náležitosťami v zmysle § 788 ods. 2 OZ (výška poistného plnenia, výška poistného, splatnosť poistného, stanovenie, či ide o jednorazové alebo bežné poistné, poistná doba, údaj o tom, či sa oprávnená osoba bude podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom, vymedzenie práv a povinností zmluvných strán, výška odkupnej hodnoty) a nie je ani zrejme, kto je poisťiteľ z poistnej zmluvy. Predovšetkým pre poistnú zmluvu je v zmysle § 791 ods. 1 OZ predpísaná písomná forma a žalobca žiadnu písomnú poistnú zmluvu so základnými náležitosťami (tzv. zákonné minimum) súdu nepredložil. Žalobca tak nepreukázal existenciu poistnej zmluvy, z ktorej by mu vyplýval nárok na už zaplatené poistné, preto je potrebné zaplatenú čiastku započítať na istinu.

Pokiaľ ide o bezúčinnosť a bezpoplatkovosť úveru, súd podporne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/409/2015-72 zo dňa 11.05.2016 v obdobnej veci ako je prejednávaná, v

ktorého odôvodnení súd druhej inštancie uviedol, že „považuje za správny názor súdu prvej inštancie, že z citovaného ustanovenia vyplýva, že nestačí uvedenie celkovej výšky splátky, ale toto musí obsahovať rozčlenenie jednotlivých čiastok - istiny, úrokov a iných poplatkov. Táto informácia je významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je pre neho výhodný, prijateľný, respektíve aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej navrhovateľom za poskytnutý úver. Nakoľko z predložených listinných dokladov vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere presnú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov neobsahovala, je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, teda len v hodnote poskytnutej sumy.“ Obdobne uviedol Krajský súd v Trnave v rozsudku č.k. 10Co/375/2016-119 zo dňa 13.09.2017, kde uviedol, že „odvolací súd preto zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi dňa 23.02.2011 neobsahuje základnú obsahovú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a preto sa poskytnutý úver v zmysle § 11 písm. b) tohto zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na to, že pre záver o tom, že poskytnutý úver sa v zmysle § 11 písm. b) tohto zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov, stačí nesplnenie čo i len jednej zákonom stanovenej podmienky v ust. § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) zákona, nebolo ďalej potrebné skúmať a vyhodnocovať, či v zmluve absentuje aj ďalšia obligatórna náležitosť, odvolací súd sa preto z dôvodu hospodárnosti a účelnosti konania nezaoberal otázkou, či v zmluve absentuje aj náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. i), ako konštatoval súd prvej inštancie.“

K rozhodnutiu Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 9.11.2016 pod zn. C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, súd uvádza, že predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere súd nevytýkal len absenciu výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ale aj neuvedenie údaju o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ktoré sú ako náležitosti zmluvy o úvere upravené nielen v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ale aj v smernici 2008/48, pričom článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva neobsahuje všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Neuvedenie údaju o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, preto aj v zmysle výkladu článku 23 smernice 2008/48, sa táto zmluva považuje za zmluvu o spotrebiteľskom úvere bez úrokov a poplatkov. Zároveň je súd toho názoru, že zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom v prípade absencie čo i len jednej z náležitostí, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. V súvislosti s vyššie uvedeným odkazuje súd tiež na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/262/2016-49 zo dňa 31.10.2017, v ktorom odvolací súd uviedol, že „v danom prípade je tu zrejmy konflikt medzi Smernicou a zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernica priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. 29. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok. ... 32. Odvolací súd je preto názoru, že napriek poukazu žalovaného na Smernicu, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 9 ods. 2 zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý aplikoval okresný súd, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.“

V prejednávanej príhode sa spotrebiteľský úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu žalovanej považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) za bezúročný a bez poplatkov. S prihliadnutím na uvedené, žalobca (ktorý je aktívne vecne legitimovaným z dôvodu postúpenia pohľadávky) má nárok len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovanej. Keďže žalovaná zaplatila z poskytnutého úveru vo výške 1.500,- eur celkom sumu 2.001,03 eura, čím vrátila istinu úveru, ako aj zaplatila vyčíslenú sumu úroku z omeškania, súd žalobu vo výroku I. rozsudku ako nedôvodnú zamietol.

Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže súd posúdil úver ako bezúročný a bez poplatkov, súd len stručne uvádza k uplatnenému nároku žalobcu na zmluvný úrok po splatnosti, že Ústavný súd SR vo svojom

rozhodnutí sp.zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012 odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998, 4Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Za čas po splatnosti úveru má teda veriteľ právo na úroky z omeškania vo výške stanovenej všeobecným záväzným právnym predpisom. Akékoľvek navyšovanie úrokov z omeškania sa dostáva do rozporu so zákonom.

Pokiaľ ide o poukazovanie žalobcu na uznanie dlhu zo dňa 21.08.2015, súd uviedol, že žalobca nárok v konaní skutkovo odôvodnil uzavretou zmluvou o spotrebiteľskom úvere a v konaní si uplatňoval nárok na plnenie zo zmluvy o úvere. Žalobca nepodal návrh na pripustenie zmeny skutkových tvrdení, pričom v prípade prejednávanej veci by takémuto návrhu ani nebolo možné vyhovieť, keďže žalovaná je spotrebiteľom (§ 294 CSP). Ak si žalobca nárok uplatnil titulom plnenia zo zmluvy, súd bol viazaný jeho skutkovým zdôvodnením žaloby a nárok žalobcu posudzoval s prihliadnutím na zmluvný vzťah preukazovaný zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Nad rámec súd dodáva, že má za to, že uznanie dlhu zo dňa 21.08.2015 by ani nebolo možné považovať za platný právny úkon. Žalovaná pri výsluchu k podpísaniu návratky na čl. 26 (Uznanie dlhu zo dňa 21.08.2015) uviedla, že k podpísaniu došlo takým spôsobom, že jej telefonovali, že jej listinu posielajú, že ju má podpísať a poslať naspäť, na čo ju ona podpísala a poslala naspäť, pričom sa neuskutočnilo žiadne stretnutie, kde by jej obsah listiny vysvetlili. Postup veriteľa sa javí ako nekalá obchodná praktika (§ 7 ods. 2 zák.č. 250/2007 Z.z.), ktorou si veriteľ zabezpečil podpísanie uznania dlhu, pričom nekonal s odbornou starostlivosťou, pretože v konaní nepreukázal, že žalovanej ako priemernému spotrebiteľovi boli akokoľvek vysvetlené (v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti) následky podpísania uznania dlhu. Súd sa uvedeným však ďalej nerozoberal, nakoľko žalobca si uplatnil svoj nárok na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a nie na základe uznania dlhu, čo predstavuje odlišný hmotnoprávny inštitút.

Podľa Čl. 4 ods. 1 a 2 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (1) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. (2)

Podľa Čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, ako aj čl. 4 ods. 2 CSP, čl. 17 CSP, keď žalovaná bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovanej na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v plnom rozsahu. Súd však žalovanej vo výroku II. rozsudku nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej v konaní žiadne trovy nevznikli. Súd má pritom za to, že v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, t.j. v súlade s princípom rýchlosti a hospodárnosti konania, bolo v tomto prípade potrebné rozhodnúť o náhrade trov žalovanej uvedeným spôsobom za použitia čl. 4 ods. 2 CSP (keď potrebného ustanovenia niet), t.j. za použitia princípu racionálneho zákonodarcu.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodu, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne posúdil (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. h/).

Súd mal za to, že úverová zmluva neobsahovala vyčíslenie celkovej čiastky, resp. jej neuvedenie. Pre vyjadrenie celkovej čiastky zákon používa len všeobecný vzorec súčtu výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Ďalší spôsob výpočtu zákon neukladá. Písomnú zmluvu o úvere nemožno sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou z dôvodu absencie niektorej z náležitostí zmluvy, nakoľko § 11 ods. 1 písm. a) zákona v čase uzatvorenia zmluvy o úvere vyžadovala pre naplnenie sankcionovateľnosti kumulatívne splnenie dvoch podmienok a to tak absenciu písomnej formy zmluvy, ako aj niektorej náležitosti. Žalobca zotrval na tom, že zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti a celková suma úveru je uvedená v správnej výške v zmysle už vyššie uvedeného vyjadrenia. Pri hodnotení zmluvy má zásadný význam kvalifikácia priemerného spotrebiteľa, ktorá podlieha časovým zmenám tak ako na

úroveň informovanosti spotrebiteľa logicky postupne zvyšuje. Pojem priemerného spotrebiteľa sa vyskytuje často v judikatúre súdneho dvora ES, ako aj v judikatúre slovenských súdov, resp., ktoré pojem priemerného spotrebiteľa vykladajú eurokonformne. Poukázal na rozhodnutie vo veci Európskeho súdneho dvora rozsudkom zo dňa 12.11.2006 sp.zn. C361/04 vo veci Claudio Ruiz - Picaso s tým, že európske právo stále viac naznačuje, že ďalšia automatická pomoc spotrebiteľom už nie je účelná a pokračovať by sa malo skôr nazeraním na priemerného spotrebiteľa ako schopného urobiť vlastné rozhodnutie ohľadom svojho právneho postavenia o spotrebiteľskom právnom vzťahu. V zmysle uvedeného zmluva mala obsahovať údaje v súlade so zákonom tým spôsobom, aby bolo pre spotrebiteľa čitateľné a bez pochybností.

Ďalším dôvodom rozhodnutia súdu prvej inštancie je konštatovanie, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov pre absenciu náležitostí v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k), to znamená údaje o termínoch splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 11Csp/2018/2017, ako aj na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48 ES, rozsudok Súdneho dvora sp.zn. C42-15. Následne poukázal na to, že znenie dôvodovej správy zákona č. 279/2017 Zbierky zákonov, ktorý zo zákona č. 129/2010 odstránil také znenie § 9 ods. 2 písm. l), podľa ktorého zmluva o úvere mala obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Ďalej citoval z dôvodovej správy a argumentoval tým, že v zmysle predmetnej dôvodovej správy tak zákonodarca ustálil potrebu eurokonformného výkladu zákona, v zmysle ktorého zmluva o úvere nemusela obsahovať rozdelenie splátky, úveru na istiny, úroky a splátky. V ďalšom poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/151/2012 Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17Co/111/2014 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 11Co/39/2016 a tiež na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/146/2017. V ďalšom sa odvolacie námietky týkala zamietnutia žaloby o zmluvný úrok po zosplatnení. Zotrval na názore, že tieto úroky žalobcovi prináležia a to aj s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 29Cdp/2906/2000. Súdom použitý výklad je úplne nesprávny, nakoľko zosplatnenie úveru spôsobil jedinou zmenu záväzku a to v lehote konečnej splatnosti a straty práva platiť v splátkach. Žiaden zákon neupravuje, že zosplatnenie úveru spôsobuje zmenu všetkých zmluvných podmienok. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je možné označiť rôznymi synonymami, pričom v právnej praxe sa často používa pojem strata výhody splátok. V ďalšom argumentoval obsahom rozsudku Najvyššieho súdu ČR z 13.12.2006 sp.zn. 33Odo/399/2015 Krajského súdu v Žiline sp.zn. 13CoKr/15/2015. Zdôraznil, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru veriteľom je prejavom vôle veriteľa smerujúcim k zániku povinnosti dlžníka platiť svoj dlh v splátkach a vzniku novej povinnosti zaplatiť dlh celý jednorazovo v stanovený termín. Zosplatnenie úveru je právom veriteľa jednostranne zmeniť termín splatnosti úveru z dôvodu, že dlžník poruší svoju povinnosť. Zosplatnenie úveru je tak následkom porušenia povinnosti dlžníka riadne a včas uhradiť splatnú čas úveru, čím dochádza k strate výhody úhrady úveru v splátkach a dlžník je povinný uhradiť celú dĺžku úveru jednorazovo a nie po častiach. Súd pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy skutočnosť, že by vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru sa týka len istiny úveru. Zmluvný úrok nebol kapitalizovaný do celkovej dlžnej sumy. Ani sankčný úrok nie je kompenzáciou veriteľa za poskytnutie úveru. Zmluvný úrok je totiž odplatoú, cenou za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. Pokiaľ pred časom vyhlásenia predčasného splatenia úveru v prípade omeškania dlžníka s úhradou, je možné od neho požadovať tak zmluvný úrok, ako i úrok z omeškania a vyvstáva otázka z akého dôvodu po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa zrazu súdu javí vzťah medzi dvomi úrokmi zmluvným a zákonným z omeškania iný. Ide o totožné právne skutkové situácie, ktoré nemožno posudzovať rozdielne. Poukázal na prístup Najvyššieho súdu ČR k danej problematike, ktorý nárok na zmluvný úrok po zosplatnení úveru veriteľom priznáva. (napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 32Cdo/3830/2014, 31Cdo/2851/1999, 32Cdo/2782/1999, 29Cdo/2606/2000), rovnako poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43Co/1/2018 zo dňa 25.01.2018.

Tiež namietal, že pokiaľ bude uznanie dlhu žalovaným neplatné, pretože ho možno považovať za nekalú obchodnú praktiku, súd vôbec neskúmal konanie žalovaného a jednostranne hodnotil kroky žalobcu. Žalovaný neplnil z uzatvorenej zmluvy o úvere. Žalobca musel žalovaného opakovane niekoľko krát vyzývať, aby si tento splnil svoju zákonnú povinnosť. Uznanie dlhu nepredstavuje nekalú obchodnú praktiku. Postavenie žalobcu v danej situácii nezlepšilo úhradu dlžných súm od žalovaného mu nezabezpečilo a bolo použité ako ďalší prostriedok, keď predchádzajúce snahy od žalobcu o dosiahnutie plnenia zo strany žalovaného boli neúspešné v snahe vyrovnania v tom čase nevyrovnaného postavenia zmluvných strán, kde žalobca si splnil riadne a včas svoje záväzky a žalovaný plniť opakovane a dlhodobo odmietal. Poukázal na obsah § 558 Občianskeho zákonníka, § 369d ods. 2 Obchodného

zákonníka a § 369d ods. 1 Obchodného zákonníka. Záverom uviedol, že uznanie dlhu nie je spôsobilé narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa, nakoľko neovplyvňuje jeho rozhodovanie. Uznanie dlhu nie je klamlivým konaním, ani klamlivým opomenutím, či agresívnou obchodnou praktikou a ani z toho dôvodu nie je možné ho tak klasifikovať ako nekalú obchodnú praktikou. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, alternatívne navrhol zmenu napadnutého prvoinštančného rozhodnutia tak, že odvolací súd napadnutý rozsudok zmení, žalobe v plnom rozsahu vyhovie a zaviazá žalovaného k náhrade trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaná odvolanie nepodala a k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok v napadnutom zamietajúcom výroku, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania, v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario, § 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

5. Predmetom konania je nárok na zaplatenie istiny v sume 1.056,81 eur s príslušenstvom.

6. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

7. Z obsahu spisu vyplýva stav, ako ho ustálil súd prvej inštancie. Pôvodný žalobca Poštová banka a.s. ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 19.07.2012 zmluvu o úvere dostupná pôžička č. 4545463812, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 1.500 eur, s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 25,50 %, RPMN vo výške 28,70 % a priemernou hodnotou RPMN vo výške 46,52%, pričom celková výška nákladov bola uvedená v sume 427,77 eura. Žalovaná sa zaviazala splácať úver v 24 mesačných splátkach vo výške 83,62 eura. Prvá splátka bola splatná dňa 19.08.2012 a posledná splátka dňa 19.07.2014. Žalovaná podľa skutkového tvrdenia žalobcu zaplatila na predmetný úver celkom sumu 2.001,03 eura, ktorá suma vyplýva aj z Aktuálneho stavu úveru ku dňu 31.03.2017 v časti „Zaplatené splátky:“, ktoré v súhrne predstavujú sumu 2.001,03 eura. Listom zo dňa 05.12.2013 právny predchodca žalobcu žalovanú upozornil, že v prípade, že nedôjde k úhrade dlžnej sumy, žalobca vyhlási úver za predčasne splatný. Listom zo dňa 23.12.2013 vyhlásil právny predchodca žalobcu úver za predčasne splatný ku dňu 23.12.2013 a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy. Uvedená výzva bola doručená žalovanej dňa 02.01.2014. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. II/2017 zo dňa 10.10.2017 bola pohľadávka voči žalovanej postúpená na spoločnosť žalobcu.

8. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu zistenia, že úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy pre nesplnenie náležitostí zmluvy o úvere vyžadovaných § 9 ods. 2 písm. j) a písm. k) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy).

9. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec aj v napadnutom rozsahu i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 OSP, odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v napadnutej časti. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

10. Súd prvej inštancie podľa odôvodnenia preskúmaného rozsudku správne vyslovil bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru s odkazom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, keď mal preukázané z obsahu úverovej zmluvy, ktorú podrobil kontrole, že v úverovej zmluve nie je presne špecifikovaná splátka spôsobom, ktorý vyplýva z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, čo namietal odvolateľ. Odvolací súd považuje závery súdu prvej inštancie uvedené odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie za náležité a na zdôraznenie ich správnosti predkladá ďalšiu argumentáciu.

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb dodávateľa a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu, nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav. Práve s ohľadom na uvedenú koncepciu spotrebiteľského práva bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti, a to práve tie uvedené v ustanovení § 11, zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

Podľa § 9 ods. 2 písm. j) a h) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

11. V zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. < o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y). Pre spotrebiteľský úver na rozdiel od úveru bežného zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v ustanovení § 9 ods. 1, 2 predpisuje ďalšie formálne a obsahové náležitosti. Z hľadiska formálnych náležitostí ide o písomnú formu, ktorá sa pri bežnom úvere nevyžaduje. Obsahové náležitosti sú vymedzené v ustanovení § 9 ods. 2 citovaného zákona. Ustanovenie § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských < úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Výklad a aplikácia ustanovenia § 11 citovaného zákona musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákonné dodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou,

robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda podstatným obsahovým náležitostiam zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcimi jednak z ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka <. a jednak vo vzťahu k tým náležitostiam, ktoré sú vymenované v ustanovení § 9 ods. 2 citovaného zákona a zároveň aj v ustanovení § 11 ods. 1 citovaného zákona. Pokiaľ zmluva uzavretá medzi účastníkmi niektorých z náležitostí vymenovaných v ustanovení § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. <. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

12. K otázke potreby členenia splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, za účelom určenia aká suma sa z tejto splátky započítava na splácanie istiny, aká na splácanie úrokov a aká na poplatky odvolací súd s poukazom na doposiaľ ustálenú rozhodovaciu prax, na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22.2.2018 sp. zn. 3Cdo/146/2017 a na § 393 ods. 3 CSP uvádza nasledovné:

13. Podľa názoru odvolacieho súdu bol správny názor prvoinštančného súdu, že uzavretá zmluva o pôžičke neobsahovala všetky náležitosti v súlade s § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., najmä náležitosť podľa písm. k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zo základného gramatického výkladu § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ je zrejmé, že požiadavka na to, aby v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola ako náležitosť uvedená výška, počet a termíny splátok sa vzťahuje osobitne ako k istine, tak k úrokom, ako aj k iným poplatkom. Zmluva o spotrebiteľskom úvere teda v zmysle citovaného ustanovenia musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok ako istiny, tak aj úrokov, ako aj iných poplatkov, aby bolo zrejmé, koľko z každej splátky sa započítava na istinu, koľko na úroky a koľko na poplatky. Podľa názoru súdu zákonodarca pristúpil k prijatej právnej úprave po predchádzajúcich skúsenostiach, kedy bolo bežné, že veriteľ si započítaval splátky najprv na úroky, poplatky a rôzne sankcie a až naposledy na istinu (nebolo to v rozpore s ustanoveniami Obchodného zákonníka), čo ale spôsobovalo neprimerané zadlžovanie spotrebiteľov a narastanie ich dlhu. Pre spotrebiteľa (dlžníka) je dôležité, aby sa splátka započítava proporcionálne na všetky zložky, t.j. istinu a aj úroky a nie v prevažnej miere najprv na úroky a poplatky a až neskôr na istinu, pretože takýto spôsob započítavania splátky zvyšuje celkovú cenu plnenia.

14. Podstatným v danom prípade je to, že pokiaľ zákon kladie dôraz na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať aj ďalšie náležitosti - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, musí to obsahovať samotná zmluva. Rovnaký právny názor vyslovil aj NS SR v svojom rozsudku zo dňa 29.11.2017 sp. zn. 7Cdo 128/2016. Pokiaľ zmluva o pôžičke neobsahovala podstatnú náležitosť tak, ako je vyššie uvedeného, podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov

15. Rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia proti Kláre Biróovej bolo konštatované, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Zámer zákonodarcu transponovať Smernicu v celom rozsahu bol teda naplnený ale (zákonodarca) tak urobil nad rozsah Smernice a až následne bol označeným rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie konštatovaný rozpor, ktorý aktuálne (zákonodarca) zosúladiť zákonom (z. č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení oznámenia o oprave chyby č. 299/2017 Z.z.), ktorým došlo i k zmene ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. s účinnosťou od 1. mája 2018 (termín „splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ sa nahrádza slovami „frekvenciu splátok“).

16. Rozsudok vo veci C-42/15 poskytol výklad výlučne smernice, konkrétne článku 10 ods. 2 písm. i) v spojení s písm. h), článku 23. Najpodstatnejšie je, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. Súdny dvor EÚ v rozsudku vo veci C-42/15 poskytol výklad výlučne smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani

nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

17. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku vo veci C-42/15 vyslovil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

18. Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky smernice iná. Zákon o spotrebiteľských úveroch uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie ako splátok istiny, tak aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov SR a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok iných poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa. Taktiež ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení k 31.12.2012 bolo do súdnej praxe aplikované tak, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v prípade, ak zmluva nemala písomnú formu alebo síce písomnú formu mala, ale neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1. Tento výklad bol následne prevzatý do ustanovenia § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch novelou vykonanou zákonom č. 352/2012 Z. z. účinnou od 1.1.2013, čo potvrdzuje správnosť výkladu (v zhode s vôľou zákonodarcu) ustanovenia § 11 aj pred 1.1.2013. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo smernica, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu, ako používa smernica.

19. V danom prípade je tu zřejmý konflikt medzi smernicou a zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdného dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

20. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bez poplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, resp. smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátny súd poskytl smernici priamy účinok. Ustálená judikatúra slovenských súdov podala a podáva stabilný výklad ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch ohľadom potreby štruktúrovania splátok úveru a jej prelomenie spôsobom, ktorý uvádzal žalobca nie je prípustný. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov, nemožno priznať smernici ani nepriamy účinok; jednalo by sa o výklad vnútroštátneho zákona contra legem a bola by tak porušená zásada právnej istoty.

21. Odvolací súd je preto názoru, že napriek zneniu smernice a rozsudku Súdného dvora EÚ vo veci C-42/15, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a v prípade absencie čo i len jednej z nich tak, ako to uvádza ustanovenie § 9 ods. 2 zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý aplikoval súd prvej inštancie, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

22. Vzhľadom na to, že pre záver o tom, že poskytnutý úver sa v zmysle § 11 písm. b) tohto zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov, stačí nesplnenie čo i len jednej zákonom stanovenej podmienky v ust. § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) zákona, nebolo ďalej potrebné skúmať a vyhodnocovať, či

v zmluve absentuje aj ďalšia obligatórna náležitosť, odvolací súd sa preto z dôvodu hospodárnosti a účelnosti konania nezaoberal otázkou, či v zmluve absentuje aj náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j), ako konštatoval súd prvej inštancie

23. V otázke úrokov po zosplatnení úveru sa odvolací súd aj vo svojich skorších rozhodnutiach sa priklonil k názoru, že úroky patria veriteľovi len zo zosplatnenia celého úveru a tomto závere zotrváva (por. Rozsudok KS v Trnave sp.zn. 24 Co 119/ 2017-111 zo dňa 23.5.2018).

24. Niet pochybností, že za úver možno dohodnúť úroky a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky, popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).

25. Odvolací súd poukazuje na už konštantnú judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod sa odkloniť, sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť úroky z omeškania. Na zdôraznenie správnosti uvedeného záveru odvolací súd dopĺňa, že závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v rozhodnutí R 59/1998 (sp. zn. 4Cbo/143/98), boli prijaté i v potvrdzujúcom rozhodnutí Krajského súdu Prešov č.k. 29C/131/2011-127 z 23.11.2011, ktoré úsudky súdov napokon akceptoval i Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.09.2012. K záveru súdov, že „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru“, Ústavný súd SR nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

26. Vyššie uvedený záver nie je v rozpore ani so znením ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona, keďže právoplatnou časťou preskúmaného rozsudku žalobcovi bol priznaný nárok na vrátenie dlžnej sumy i s úrokmi (avšak za čas do zosplatnenia úveru). Znenie § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka nezakotvuje, že po zosplatnení úveru vzniká nárok na zaplatenie úrokov z úveru i za čas po tomto zosplatnení.

27. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má veriteľ právo splatnosť skrátiť, tu i využitím práva odstúpiť od úverovej zmluvy. Pričom niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť po ukončení zmluvného úverového vzťahu úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je po ukončení zmluvy (po splatnosti) splatený, zákon priznáva veriteľovi za zadržovanie jeho finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).. Odvolací súd aj vo svojich skorších rozhodnutiach sa priklonil k názoru, že úroky patria veriteľovi len zo zosplatnenia celého úveru.

28. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

29. S poukazom na vyššie uvádzané odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania (osobitne odvolaním nenapadnutého), s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti vo výrokoch potvrdil.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

31. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).